

OPETUSHALLITUKSEN JOHTOKUNTA 9/2022

Aika: Torstai 20.10.2022 klo 8.02—9.17

Paikka: Etäkokous, Teams-linkki toimitettu kalenterikutsuna.

Johtokunta Kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta, puheenjohtaja, liittyi keskusteluun kohdassa 2
Kansanedustaja Emma Kari, varapuheenjohtaja
Kansanedustaja Pia Lohikoski
Kansanedustaja Mikko Ollikainen, liittyi keskusteluun kohdassa 8
Kansanedustaja Sari Sarkomaa, poistui keskustelusta kohdassa 8
Apulaisrehtori Kari Salminen
Koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija Kirsi Rasinaho
Asiantuntija, koulutus ja osaaminen, Riina Nousiainen
Koulutusjohtaja Nina Lahtinen
Professori Markku Jahnukainen
Johtaja Terhi Päivärinta
Sosiaalipoliittinen asiantuntija Iiris Hynönen
Koulutuspolitiikan asiantuntija Heidi Rättyä
Pääjohtaja Minna Kelhä

Este Kansanedustaja Hilikka Kemppi (Kansanedustaja Pasi Kivisaari)
Toimitusjohtaja Teemu Hassinen (Johtaja Riikka Heikinheimo)
Edunvalinnan asiantuntija Matti Tujula (varajäsen Iiris Hynönen läsnä)
Eurooppapolitiikan asiantuntija Roosa Veijola (varajäsen Heidi Rättyä läsnä)
Opetusneuvos Arja-Sisko Holappa (Erityisasiantuntija Petri Keskinen)

Pysyvät asiantuntijat Yksikön päällikkö, opetusneuvos Laura Francke, este
Viestintäjohtaja Aino Likitalo, este
Johtaja Mikael Mantila, este
Johtaja Paula Merikko, este
Johtaja Jarkko Niiranen
Johtaja Samu Seitsalo
Johtaja Kurt Torsell

Kutsutut asiantuntijat Erityisasiantuntija Riina Länsikallio, kohdat 6 ja 7

Sihteeri Kehitysjohtaja Reetta Niemelä

1. KOKOUKSEN AVAUS

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Johtokunnan varapuheenjohtaja Emma Kari avasi kokouksen klo 8.02

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ LÄSNÄOLON TOTEAMINEN

Johtokunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä tai varajäsentä on läsnä.

Esitys: Johtokunta toteaa kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Esityksen mukaan.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys: Johtokunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

4. EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Esitys: Johtokunta hyväksyy 6.10.2022 pidetyn keskustelukokouksen pöytäkirjan (liite 1).

Päätös: Esityksen mukaan.

5. AMMATILLISTEN TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN MUUTOKSET

Opetushallituksesta annetun lain (564/2016) 3 §:n mukaan johtokuntaa tulee kuulla tutkintojen perusteista.

Johtokunnan kuulemista varten johtokunnalle toimitettiin 3.10.2022 seuraavat ammatillisen tutkinnon perusteluonnokset:

- Taideteollisuusalan perustutkinnon perusteet (uudistus)
- Tekstiili- ja muotialan perustutkinnon perusteet (uudistus)
- Talonrakennusalan ammattitutkinnon perusteet (muutos)
- Talonrakennusalan erikoisammattitutkinnon perusteet (muutos)

Johtokunnan kommentit oli pyydetty 18.10.2022 mennessä. Johtokunnan jäseniltä ei saapunut kirjallisia kommentteja pyydettyyn määräaikaan mennessä, eikä kokouksessa noussut esiin huomioita.

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi kuulemisen suoritetuksi.

6. KIUSAAMISEN, HÄIRINNÄN, SYRJINNÄN JA VÄKIVALLAN VASTAINEN TYÖ

Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastainen työ on osa kansallisen [Lapsistrategian](#) (toimenpide 20) toimeenpanoa, opetus- ja kulttuuriministeriön [toimenpideohjelman](#) kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi sekä Opetushallituksen vuoden 2022 [vaikutustekotyötä](#) lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Tavoitteena on tuottaa helposti saavutettava ja käytettävä, tutkimustietoon ja normeihin nojaava [verkkosivusto sekä materiaaleja](#), jotka saavat aikaan ajattelun muutosta ja rohkaisevat toimimaan yksin ja yhdessä. Verkkosivuston julkistamistilaisuus on 26.1.2023.

Opettajalla, rehtorilla ja johtajalla on 1.8.2022 voimaan tulleiden lakimuutosten myötä velvollisuus ilmoittaa huoltajalle epäilyistä kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta oppimisympäristössä tai koulumatkalla. Velvoite koskee esi- ja perusopetusta, perusopetukseen valmistavaa opetusta, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta, tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja aikuisten perusopetusta sekä lukiokoulutusta.

Erityisasiantuntija Riina Länsikallio esitteli kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastaisen työn valmistelutilanteen (liite 2).

Asiantuntija: erityisasiantuntija Riina Länsikallio

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi esityksen pohjalta keskustelun ja merkitsi asian tiedoksi.

7. SITOUTTAVA KOULUYHTEISÖTYÖHANKE (SKY-HANKE)

Sitouttava koulu yhteisötyöhanke (SKY-hanke) on osa [opetus- ja kulttuuriministeriön](#) toimenpideohjelman. Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteisötyön tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa ja luoda myönteistä toimintakulttuuria kouluissa. Kehittäminen tapahtuu pilotoimalla. Hankkeessa mukana yli 100 kuntaa ja 126 opetuksen järjestäjää. Karvi julkistanut [väliarviointiraportin](#) syyskuussa. Lopullinen malli julkistetaan keväällä 2023. Opetushallitus valmistelee syksyn aikana perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitystä ja opetushenkilöstön täydennyskoulutuskokonaisuutta, [uutinen 7.9.2022](#).

Erytysasiantuntija Riina Länsikallio esitteli hankkeen valmistelutilanteen (liite 2).

Asiantuntija: erityisasiantuntija Riina Länsikallio

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi esityksen pohjalta keskustelun ja merkitsi asian tiedoksi.

8. PÄÄJOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS

Pääjohtaja Minna Kelhän katsaus ajankohtaisiin asioihin sisälsi mm. seuraavia ajankohtaisia asioita:

Venäjän hyökkäys Ukrainaan, Opetushallituksen tukitoimia toimialalla:

- Syyskuun 2022 tilannetiedon mukaan Ukrainasta paenneiden määrä suomalaisessa varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa on yhteensä noin 7 500 (elokuussa 2022 yhteensä noin 6 700). Eniten ukrainalaisia on perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Opetushallitus seuraa tilannetta kuukausittain. Lisäksi Opetushallituksessa on valmisteilla selvitys Ukrainan tarjoamasta etäopetuksesta.
- Opetushallitus on järjestänyt kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjille ja henkilöstölle webinaarisarjan ukrainalaisten tukemisesta ja rahoituksesta.
- Opetushallitus päivittää tukimateriaaleja yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa kotikuntaoikeuteen valmistautumisessa. Opetushallituksen vastuulla on viestintä ukrainalaisille siitä, mitä kotikunnan saaminen muuttaisi kasvatuksen ja koulutuksen osalta: kotikuntaoikeus tuo mukanaan oppivelvollisuuden sekä subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden. Valtionhallinnossa viestintää koordinoi sisäministeriö. Koor-dinoivaa yhteistyötä laajennetaan mm. Kuntaliittoon.
- Opetushallitus on tehnyt varautumistyötä yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön ja aluehallintovirastojen kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjille on laadittu [tukimateriaalia](#) energiansäästöön ja sen käsittelemiseen osana kasvatusta ja koulutusta sekä sähköpulan mahdollisesti aiheuttamiin sähkökatkoihin.

Kansainvälistyminen:

- Education Finland –ohjelma on tilannut Työn ja talouden tutkimus LABORE -tutkimuslaitokselta selvityksen suomalaisen koulutusviennin arvon määrittämisen tavoista. [20.10.2022 julkistetun selvityksen mukaan](#) koulutusvientialan kokonaisarvo Suomen taloudessa oli jo lähes miljardia euroa Suomen bruttokansantuotteesta vuonna 2019. Selvityksen mukaan koulutusviennin arvo tulee edelleen kasvamaan lähivuosina. Owal Group Oy laatii koulutusvientitoiminnan edistämisestä ulkoisen arvioinnin, joka valmistuu marraskuussa.
- Opetushallituksen ja State Inspectorate for Superior Quality in Education, Uzbekistan välille ollaan kokoomassa Institutionaalisen yhteistyön hanketta (IKI) vuosille 2023–2024. Hankkeen arvo noin 1 milj. euroa ja sen rahoittaa ulkoministeriö.
- Juhlaseminaari 4.11.2022 Messukeskuksessa: Erasmus+ -ohjelma 35 vuotta ja Euroopan solidaarisuusjoukot –ohjelma 5 vuotta
- Transatlantic Classroom –ohjelma lukiolle: Suomen ja Yhdysvaltojen välinen vaihto-ohjelma, jossa budjetti 25.10.2022 avautuvalle haulle on 200 000 euroa.

Kasvatus, koulutus ja osaaminen:

- THL ja Opetushallitus ovat yhteistyössä julkaisseet tukimateriaalin ehkäisevään päihdetyöhön. Oppilaitoksilla on keskeinen rooli ehkäisevän päihdetyön moniammatillisessa yhteistyössä.
- Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen DIOK-pilottihanke on käynnistetty. Perusopetuksen hankkeissa testataan ja kehitetään oppilaiden osallistamisen tapoja vuosina 2022–2023.
- Ohjeet katsomuskasvatuksesta, katsomusaineiden opetuksesta, uskonnollisista tilaisuuksista ja yhteisistä juhlista opetustoimessa on päivitetty. Varhaiskasvatuksen vastaavat ohjeet päivitetään myöhemmin.
- Kuudennen vuosiluokan lukuvuosiselvityksen kriteeriluonnoksiin saatiin lausuntoaikana elo-syyskuussa 166 lausuntoa. Uudistetut kriteerit otetaan käyttöön 1.8.2023.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö järjestää [Oikeus oppia](#) ja [Oikeus osata](#) -kehittämishjelmien yhteisen päätösseminaarin 10.11.2022. Vaativan erityisen tuen verkoston (VIP-verkoston) päätösseminääri järjestetään 7.12.2022.

Opetushallituksen oma toiminta

- Opetushallituksen vuoden 2022 VMBaro-henkilöstökyselyn vastausprosentti oli korkeampi (nyt 76,6 %) kuin vuonna 2021 (63,7 %). Vuoden 2022 tulosten mukaan työtyytyväisyys ja vastaajien oma arvio työhyvinvoinnista on parantunut vuodesta 2021.

Esitys: Johtokunta merkitsee ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi ajankohtaiskatsauksen tiedoksi. Oikeus oppia ja Oikeus osata -kehittämishjelmistä toivotaan yksityiskohtaisempia esittelyjä johtokunnan tulevilla kokouksilla.

9. MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Muita asioita ei ollut.

10. JOHTOKUNNAN SEURAAVAT KOKOUKSET

Johtokunta on sopinut seuraavat kokoukset torstaisin klo 8.00–10.00 seuraavasti:

- syyskausi 2022: 10.11., 1.12.
- vuosi 2023: 2.2., 23.2., 30.3., 27.4., 25.5., 15.6. ja 14.9.

Esitys: Johtokunta toteaa seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös: Johtokunnan seuraava kokous on 10.11.

11. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Johtokunnan puheenjohtaja Eeva-Johanna Eloranta päätti kokouksen klo 9.17

Eeva-Johanna Eloranta
Johtokunnan puheenjohtaja

Reetta Niemelä
Johtokunnan sihteeri